

ITP و مراقبت ها :

تعریف:

آی تی پی نوعی بیماری خود ایمنی است که در آن دستگاه ایمنی بدن بر علیه فرد وارد عمل شده و پلاکتهای خون فرد را تخریب می کند. این بیماری در همه سنین دیده می شود. از آنجا که پلاکتها نقش بسیار مهمی در روند انعقاد خون و جلوگیری از خونریزی دارند ، از بین رفتن آنها باعث استعداد فرد به خونریزی می شود.

علت بیماری چیست؟

اگر چه هنوز علت اصلی ناشناخته است اما گاهی اوقات عفونت های ویروسی قبل از ایجاد این بیماری دیده شده است. گاهی اوقات نیز دارو هایی مثل سولفوراسید ها و کینیدین و فنی توئین می توانند باعث ایجاد این بیماری شوند. لذا باید تا شناخته شدن عامل اصلی ITP باید آن داروها قطع شود.

علائم شایع بیماری :

- ۱- لکه های کوچک و گرد بدون برجستگی به رنگ قرمز مایل به ارغوانی
- ۲- کبودشدگی
- ۳- خون ریزی دهان و لثه ها
- ۴- خون ریزی از بینی
- ۵- خون ریزی شدید در طول قاعدگی
- ۶- وجود خون در مدفوع و ادرار

نکات مورد توجه در این بیماران :

- ۱- همه مواد دفعی و ادرار و استفراغ از نظر خون مخفی و آشکار کنترل گردد.
- ۲- پوست از نظر لکه های کوچک و قرمز متمایل به ارغوانی و کبودی بررسی شود.
- ۳- بینی و لثه ها از نظر خون ریزی بررسی شوند.
- ۴- درد شکم و پهلوها یا مفاصل به دلیل احتمال خون ریزی داخلی فوراً گزارش شوند.
- ۵- به کاهش فشار خون و افزایش ضربان و رنگ پریدگی و پوست سرد و مرطوب و تغییر در پاسخ به محرک های طبیعی و کاهش ادرار توجه کنید.

•درمان بیماری

خودمراقبتی:

- ۱- استراحت در بستر در طی مرحله حاد بیماری
- ۲- محدود کردن فعالیت های سنگین برای پیشگیری از آسیب
- ۳- از بلند کردن وسایل سنگین جلوگیری کنید
- ۴- از پوشیدن کفش های لیز خودداری کنید
- ۵- از نرده های کنار تخت استفاده کنید
- ۶- مابین فعالیت ها استراحت کنید
- ۷- خودداری از انجام تزریقات به خصوص تزریقات عضلانی. در صورتی که تزریقات ضرورت داشته باشد باید به محل خونریزی فشار مداوم و طولانی وارد شود.
- ۸- از مصرف آسپرین و داروهایی که باعث ایجاد خونریزی می شوند خودداری کنید.
- ۹- در صورت خونریزی از بینی از فین کردن خودداری کنید و در وضعیت نیمه نشسته قرار بگیرید و کیسه یخ روی بینی و پشت گردن قرار دهید و بینی را آهسته فشار دهید.
- ۱۰- برای تراشیدن صورت فقط از ریش تراش برقی استفاده شود.

آنچه بیماران مبتلا به ITP (کمبود پلاکت) باید بدانند :

گروه هدف : بیماران بخش خون

تهیه و تنظیم: ناهید قاسمی (سرپرستاربخش)

زیر نظر خانم دکتر نسرين غلامی (رئیس بخش)

تهیه: بهار ۱۴۰۰

بازنگری : بهار ۱۴۰۱

جلوگیری از خشکی پوست :

- ۱- مصرف مایعات را در طول شبانه روز افزایش دهید
- ۲- لب ها و پوست اندامها را چرب کنید
- ۳- ناخن ها را به دقت کوتاه کنید
- ۴- از سوهان ناخن استفاده نمائید

نکته : از آنجا که بخش اعظم درمان، سرکوب دستگاه ایمنی توسط داروهایی مثل کورتون ها و دیگر داروهای تضعیف کننده ی ایمنی است، بنابراین بیماران در معرض خطر عوارضی همچون پوکی استخوان و تحلیل عضلات و پوسیدگی دندان ها و عوارض گوارشی و افزایش عفونت می باشد. لذا رعایت نکات بهداشتی بیشتر باشد

منابع: برگرفته از درسنامه داخلی جراحی برونر سوارث

سایت مرکز www.imamreza.tbzmed.ac.ir تلفن واحد :

در صورت داشتن هر نوع سوال با شماره تلفن بیمارستان امام رضا (ع) ۰۵۴۷۰۳۳۴۷۰ داخلی بخش خون يك ۲۱۴۸

رعایت بهداشت دهان بعد از هر وعده غذایی :

- ۱- استفاده از مسواک نرم و در صورتیکه پلاکت زیر ۱۰۰۰۰ باشد شستشوی دهان بدون مسواک کافی است
- ۲- عدم استفاده از نخ دندان
- ۳- از خوردن مواد غذایی که باعث تحریک مخاط دهان می شوند خودداری کنید.
- ۴- از مصرف مواد غذایی که به سختی جویده میشوند، خودداری کنید.

اجتناب از زور زدن هنگام اجابت مزاج :

- ۱- از نرم کننده های قوام مدفوع استفاده کنید
- ۲- سبزیجات زیاد مصرف کنید
- ۳- از شیاف استفاده نکنید